

Antoni Sors, de l'Expedició a l'Everest

“El problema essencial de no fer cim, no pot dir-se que fos el mal temps”

Parlar de l'Everest ha esdevingut des de fa un quan temps un fet de primera plana en el món de l'actualitat esportiva catalana. Quan el bon temps arriba, quan l'estiu ens cau sobre, reneix en el món alpinístic el gran mite, el sostre del món conegut pel món Occidental amb el nom d'Everest. Aquesta història ja fa dos anys que es repeteix i com que s'han aconseguit els permisos per tonar-hi l'estiu del 84 i del 85 fa preveure que encara tenim Everest per temps.

Dos intents frustrats per adversitats climatològiques han servit per fer veure als nostres homes que l'alpinisme català està tècnicament preparat per assolir el cim del gegant de les muntanyes.

Per a nosaltres, gent de la comarca del Maresme, l'interès s'ha vist incrementat per la presència a les dues expedicions d'homes d'aquesta terra. Així com l'any passat hi participà en Joan Ribas enguany ho han fet l'antoni Ricard i l'Antoni Sors.

Ens hem arribat a en Toni Sors per portar-li la nostra benvinguda i felicitació i parlar una estona del que ha estat aquesta expedició partint de la seva pròpia personalitat.

Com ell ens diu, tot trencant el gel inicial, el seu nom compet és Antoni Sors i Ferrer, va néixer a Sant Vicenç de Montalt fa trenta-quatre anys, el seu ofici és de fuster sempre que no és d'expedició.

—Parla'ns dels teus inicis com a muntanyenc.

—Bé, vaig començar bastant tard a fer muntanya d'una manera seriosa. Fou quan vaig entrar a l'Agrupació Científico-Excursionista de Mataró. Abans havia estat en algun altre centre però sortíem molt poc.

—El teu historial com a muntanyenc quin és?

—Vaig començar pel Figueró, després Montserrat que jo vaig tocar poc perquè és un lloc ideal per escalar-hi als setze o divuit anys i jo ja en tenia vint-i-dos. Després vaig dedicar-me bastant, a fer Pirineu, alta muntanya. La meua primera expedició fou l'any 75 quan vaig participar a la Mataró-Salcantay, formada per una colla de l'ACE que després han continuat tots fent muntanya forta. El 76 vam organitzar-ne una altra de molt lleugereta, de molt poca gent, a l'Hindú-Kus-Nosha per anar a fer un 7.000. Més endavant l'any 78 vaig tornar als Andes i el 81 vam fer el Karakorum coronant el Broad peak, primer 8.000 mataroní. A part d'això cada any vaig als Alps. L'esquí d'alta muntanya també ocupa un lloc molt important dintre de les meves activitats.

—Com va néixer Everest'83?

—La idea va sorgir d'un grup format per Conrad Blanch, Antoni Ricard, Pere Aumerich i Enric Font. (recordem que el Pere i l'Enric moriren l'any passat al Manaslú). Aquest grup inicial ja portava tot un seguit d'expedicions de caràcter lleuger, i quan Xina obrí les seves fronteres demanaren un permís per atacar l'Everest per la vessant tibetana. Llavors quan l'Enric i en Pere moriren l'equip quedà minvat de forces. Jo coneixia en Conrad perquè havíem estat parlant arar del Karakorum, ell i anà el 80, i ens avinguérem en la manera de veure l'expedició. Fou aleshores quan em proposà d'entrar al grup promotor, juntament amb en Joan Massons com a finances.

Aquests quatre formarem el nou grup promotor, era el juny del 82. Vam cercar els diners i vam començar a muntar la infraestructura. Jo vaig fer-me càrrec de la part tècnica, d'equip i material.

Quan ho tinguérem tot enllestit, finançament, permisos, idea ben treballada, etc., vam assolir tota una sèrie de gent que nosaltres creïem que com alpinistes podien donar uns resultats òptims per aquests tipus de via. Això es gestava a primers d'any.

Segurament a Catalunya i aquí a Mataró hi ha força gent més a part de mi que hi podien haver anat, però és clar, sempre són coses limitades.

—Fes un breu resum del que ha estat l'expedició aquests darrers mesos.

—Primer el viatge a Xina és molt interessant i el viatge al Tiber no cal dir-ho. El Tibet estava tancat des d'abans de la segona guerra mundial i no hi va haver cap expedició fins a l'any 80.

Tots els primers intents a la història de l'Everest es van fer per la vessant tibetana perquè aleshores la nepalí estava tancada, parlo dels anys trenta, així doncs ens vam trobar amb tota una bibliografia dels primers exploradors, dels Maillory, Hirwn, Teelmann, Simpshom, en fi tota la sèrie d'anglesos que llavors ho van intentar... Nosaltres llegírem totes aquestes històries i aventures, i un cop allà veus que et trobes sobre el mateix terreny, et recordes de tota una colla de gent que hi anaren abans teu amb unes condicions materials, tècniques i d'experiència inferiors a les que actualment tenim els alpinistes. Això és una de les primeres coses en què t'has de treure el barret davant d'aquesta gent.

El Tibet és una societat que pràcticament està descobrint el món occidental. Hi havia gent que en veure'ns es quedava parada. És un país molt diferent a d'altres que he vist per allò.

L'estada a Muntanya. Ens vam plantejar l'expedició de forma lleugera, amb un nombre considerable de membres però amb només quatre tones de pel. Preparada per fer aquella via. Tècnicament ha anat molt bé. Tot el que era programat s'ha acomplert: muntatges de camps, tipus de material, etc... tots els membres érem d'entitats diferents, alguns ja ens coneixíem. L'equip humà ha rutilat, i a nivell tècnic i físic la gent ha respòs més bé del que es pensava.

Parlo com a part promotora.

Personalment no esperava de mi poder estar tant dies a tanta alçada. Me n'he adonat que tinc unes bones condicions de les que em pensava.

Dels setanta dies que durà l'intent dotze me'ls vaig passar al camp base, més d'vint-i-dos dies per sobre dels 7.000 metres i la resta en camps d'alçada.

—L'Everest, tal como ho féren l'any passat a l'altra expedició catalana, us negà el pas. Conta'ns-ho.

—El problema essencial per no fer cim no pot dir-se que fos el mal temps, perquè enlloc fa mal temps durant tres mesos. Veureu. La primera fase fou d'acclimatació i muntatge dels camps inferiors fins al cinquè. Llavors baixarem al camp base i s'inicià l'atac final que havia de durar del 14 de setembre fins al 14 d'octubre. Disposàvem d'un mes per fer cim. Els problemes que sorgiren quan durant aquest mes no hi va haver mai un període de mes de quatre dies de bon temps.

Al començament les coses anaven molt bé, un setanta per cent de l'expedició estava en condicions de fer cim o d'arribar ben amunt. Érem optimistes. Aprofitant el bon temps féren un atac, el primer, i quan ja érem a la ratlla dels 8.000 ens canvia el temps. Vent, fred, congelacions, calia recular i preparar-se per al proper atac. Entre un atac i l'altre sempre

passen vuit o nou dies entre pujar i retrocedir, reequipar camps i preparar la via.

Per exemple en el segon atac un allau s'emportà les cordes fixes del coll nord, una paret molt dreta amb algun tres vertical quedava dels 6.500 als 7.000 i això ens portà més feina. El canvi de temps quan ja érem a 8.000 metres es repetí en els tres intents. No hi hagueren prou dies seguits de bon temps i no pots estar-te a 8.000 m. esperant que canviï el temps perquè hi ha un desgast molt gran. En el darrer atac el mal temps fou una cosa molt sèria perquè a part de fer-nos recular, va destrossar els camps VI a 8.300 el Va 7.600 i el IV a 7.000. Els dos de dalt se'ls emportà el vent, i l'altre el colgà la neu destrossant-lo completament. Per realitzar un altre atac ens calia més d'un mes i no hi havia temps. A part d'això els tres intents ens havien minvat les forces. Tots tenim un límit i més en aquelles alçades.

—Us va doldre haver de girar cua?

—Bastant, ja que hi havien posat molta il·lusió i l'expedició tenia moltes connotacions sentimentals. Al mateix temps no costà gaire fer-nos enrera perquè allà és la muntanya qui mana. Nosaltres vam fer tot el que vam poder. Si hagués fet bo, el 27 o 28 de setembre hauríem fet el cim.

—L'emotiva rebuda al Prat?

—Nosaltres ja esperàvem que vingués gent però no pas tanta. No esperàvem una rebuda tant càlida. Personalment n'estic molt content.

—Projectes

—En principi la gent d'aquí Mataró tenim un permís per anar l'any que ve al Lhotse, veí de l'Everest, per la vessant nepalí. És un 8.400 i tècnicament, quasi més difícil que l'Everest. Ara ens hi hem de concentrar per veure si el tirem endavant. Les ganes hi són però fins que no tinguem els diners ni es pot assegurar res. I pel 85 tornem a tenir permís i finançament per a l'Everest. Cosme Varela

